

ikke har løst dette Spørgsmaal, bliver en Lov som denne en forunderlig Ting: thi vel er det Tilfældet, saaledes som det staaer anført i Landstingets Betænkning, at det gjennemsnitlige Antal er 20—25 Ansøgere om hvert Embede, men til mange Embeder er der saa godt som slet ingen Ansøgere, medens der til andre kan være nogle og halvsjæds, og indtil man faaer det kirkelige Vønnings-spørgsmaal løst, og gjør Embedernes Stilling meget mere lige, vil man stadig til visse Embeder faae 60—70 Ansøgere. Derfor forekommer det mig af den Grund nødvendigt først at løse det kirkelige Vønnings-spørgsmaal. Naar man vedtager dette Lovforslag, uagtet det kirkelige Vønnings-spørgsmaal ikke er bleven ført til noget Resultat, ville vi desuden naae til, hvad der jo dog er i allerhøieste Grad forunderligt, at en ganske ung Candidat kan komme ind i et Embede, hvortil han ikke i nogen som helst anden Stilling vilde kunne opnaae noget Egnende. Man vil derved komme til at begunstige enkelte theologiske Candidater i den Grad, at jeg skulde være meget tilbøielig til at ønske, at den høitærede Minister i saa Fald med det Samme vilde træffe den Bestemmelse, at enhver vordende Præst skal være pligtig til at underkaste sig de Forandringer i Kaldsindtægterne, som følge af en senere Ordning af Vønnings-spørgsmaalet. Derved vilde man ganske vist let komme til at ramme ældre Præster temmelig haardt, men man vilde undgaae at begunstige enkelte unge Candidater paa en aldeles utilbørlig Maade. Det forekommer mig derfor, at det er rimeligt, at den høitærede Minister, naar det kommer til Stykket, og han seer, at han ikke skulde kunne faae sin Vønningslov gjennemført, ikke vil holde fast paa dette Forslag om Præsternes Kaldelse, naar det skal staae alene. Den eneste Grund, hvorfor Ministeren skulde gjøre det, skulde da være den, at dette Forslag, hvad jeg jo maa anerkjende, er et saa moderat Stridt, at det ikke forandrer Stort i de nuværende Forhold; men jeg er overbevist om, at den høitærede Minister vil have Die for, at en Lov, der gif videre, vilde føre til saadanne Arimeligheder med Hensyn til Embedernes indbyrdes Stør-

relse paa Grund af den Besættelsesmaade, som deraf vilde blive Følgen, at han ikke vilde gaae ind paa en saadan Lov uden samtidigt med en kirkelig Vønningslov.

Den tredie Grund, hvorfor dette Lovforslag ikke er mig kjær, er Hensyn til hele Grundlovsparagraffen om Kirkens Forfatning. Den har været Gjenstand ogsaa her i Salen for de meest forunderlige Fortolkninger, men jeg troer, at de i Fremtiden ere henveirede som Avner for Vinden, siden man har faaet Die for, at denne Paragraph er kommen frem fra en bestemt kirkelig Side. Den fandtes ikke oprindeligt i Grundlovsforslaget, saaledes som det blev forelagt af Martsministeriet, men den kom først frem i den anden Maaned ved en Petition til Rigsforsamlingen, og først i den 5te Maaned blev den optagen af Grundlovsudvalget og optagen ganske i den samme Aand som Værn for Kirken, hvori den saa bestemt var betonet i den udførlige Petition. At denne Paragraph skulde kunne dreies om i mod Kirken, og for Rigsdagen, er en af de mærkværdigste Fortolkningstildragelser, som nogeninde har fundet Sted. Det gjør mig ondt, at det ikke lykkedes den Minister, der tog sig saa varmt af denne Paragraph og hidrog saa væsentlig til at skaffe den sin oprindelige Plads i Grundloven, at det ikke er lykkedes ham en af de forskjellige Gange, da han har havt Ledelsen af Danmarks Kirke- og Underviisningsvæsen i sin Haand, at gjenneføre denne vigtige Paragraph. Der foreligger Udtalelser fra den høitærede Minister og fra Andre, som staae paa det samme Grundstandpunkt som han, hvorefter det er Noget af det Forunderligste at see, at en Mand kan overtage Ministeriet med det Syn paa Sagen uden at sætte Kirkeforfatnings-spørgsmaalet øverst. Jeg kan paa den anden Side godt indsee, at den Medfart, som flere Love om denne Kirkeparagraph tidligere have faaet i dette Thing, kan ængste en Minister derfor; men man maa dog huske, at siden Sagen er kommen nærmere frem til Discussion, have ved flere Leiligheder, saaledes ved den sidste Valghandling, flere ærede Rigsdagsmænd aldeles bestemt udtalt sig for, at Kirkeforfatningen skal ordnes efter Paragraphen ved en organisk Lov. Der er 2